

Lanhagen

När du blickar ut genom fönstren i Högsby Utbildningscenter ser du Lanhagen. Lanhagen ligger i direkt anslutning till Högsby Utbildningscenter och är en hembygdspark som sköts av Högsby Sockens Hembygdsförening som bildades 1949. Den första anteckningen om Lanhagen är daterad så tidigt som den 9 september 1949. Distriktlantmätare Mac Hamrin hade i skrivelse begärt yttrande över områden som Hembygdsföreningen ansåg bevarandevärda. Flera platser i kommunen nämns. Särskilt understryker man att "hagmarken Lanhagen vore synnerligen lämplig för placandet av hembygdsföreningens stugor när man kommer så långt".

Nästa gång Lanhagen kommer på tal är den 24 april 1950. Då beslutas om förhandlingar med Svenska Kyrkan som då är markägare och med dess arrendatorer om att få disponera ett område för uppförande av byggnader. I nästa sammanträdesprotokoll daterat den 25 maj står att föreningen fått Stenholmska huset som gåva av Kalmar Läns Slakterier samt att köpet av ladugården i Gösebo var långt framskridet. Den 20 november 1951 beslöts att försöka få arrendera del av Lanhagen på 49 år. I årsberättelsen för 1951 står att kommunen har beslutat arrendera området och upplåta det till Högsby Hembygdsförening.

I årsberättelsen för 1952 får vi veta att kommunen beslutar att inköpa området och i årsberättelsen för 1953 sägs att byggnationen kommit igång. Ängsladan är uppsatt och Stenholmska huset är under uppförande.

I dag efter 50 år kan du promenera i Lanhagen och se ett flertal byggnader som är uppförda.

Karta

Kartan över Lanhagen är ritad av Berga SOK.

Byggnaderna

Byggnaderna som finns i Hembygdsparken är:

- Stenholmska huset
- Ängsladan
- Ladugården
- Visthusboden
- Katt-Karis
- Valåkrahuset
- Dragerydstugan
- Bergagårdssmedjan

Foton och text: Jan-Olof Larsson, Högsby

Stenholmska huset

Stenholmska huset, byggt av organisten Stenholm de första åren av 1800-talet, uppe vid storgatan. Huset flyttades till Lanhagen 1950-54 och försågs med torvtak och stående brädklädning som rödfärgades. 1984 byttes torvtaket ut mot enkupigt tegel.

Ängsladan

En lada från 1800-talet som flyttades från Trändenäs till Lanhagen stod färdig 1953.

Ladugården

En småbrukarladugård från tidigt 1600-tal. Den flyttades från Gösebo till Lanhagen och stod färdig 1956. Från ett besök 1950 av landsantikvarie Manne Hofrén citeras följande uttalande: "Hembygdsföreningen måste ta hand om huset. Det finns inte någon så gammal ladugård i hela södra Sverige, möjligen uppe i Hälsingland. Kommunen får betala". Huset försågs med vasstak som var brukligt förr i tiden. Från och med nu fanns alltså tre hus med museum i Lanhagen och den kunde kallas hembygdspark.

Visthusboden

Visthusbod från 1700-talet från Valåkra färdigställdes 1958 och fick torvtak och brun impregnering. I dag är torvtaket utbytt mot tegel.

Katt-Karis

En 1600-talsstuga från Basebo färdigställdes 1959. Stugan har torvtak och brun impregnering.

Valåkrahuset

År 1969 påbörjades flyttningen av Valåkrahuset. En småbrukarbostad från 1700-talet. Som hörs av namnet kom det från Valåkra. Också detta hus förseddes med torvtak och även elektricitet. Det färdigställdes 1970. I dag är torvtaket utbytt mot tegel.

Dragerydstugan

Hösten 1994 påbörjades flyttningen av Dragerydstugan. En arbetarbostad från mitten av 1800-talet och från Drageryd. Stugan stod färdig i Lanhagen hösten 1998.

Bergagårdssmedjan

Hösten 1994 påbörjades också flyttningen av Bergagårdssmedjan. En byggnad från herrgården Berga, med stora utrymmen i såväl smedja som snickarverkstad.

